

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΖΩΗ

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΔΗΜ. Ν. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗ "ΚΑΤΑΛΟΓΙΑ", 1922

Καλλιτεχνικά τυπωμένος τόμος με «χαρούμενα τραγούδια της ζωής και της αγάπης», καθώς το χαρακτηρίζει ο ίδιος ποιητής. Τα ποιήματα γραμμένα στην Πόλη, φανερώνουνε τη διάθεση, που έχει ο κ. Οικόνομιδης, να τραγουδήσει το φως, τη χαρά, τη ζωή, τη λεβεντιά και τον ήλιο. "Όλα αυτά μάλιστα δίνονται για την ώρα με πολύ έξωτερικότητα, αλλά το ταλέντο του νέου στα χρόνια ποιητή, θα τον βοηθήσει πιστεύουμε να αποκτήσει το απαραίτητο ποιητικό βάθος και νόημα, που πρέπει να κλείνει η τέτοιου του διάθεση.

‘Απλή η ψυχή μου—ώ πόσο απλή! σαν ένα φύλλο διάφανο μες την άνθηλιά,
σαν ένα φύλλο σ’ ένα δέντρο, που το λούζει ο γήλιος στην άκρογαλιά.
Κι ο γήλιος την άκρογαλιά την έχει σκιάβα κι αυτή λαγγυέει και λυγιά,
και λέει τον πόνο της Σελήνης κάθε βράδι και κλαίει σιγά.
Κι απλή η ψυχή σαν ένα φύλλο μες την άφρα που την αγάπη τραγουδεί,
και πότες διάφανο στον ήλιο οδδὲ σαλεύει!
Γαλάζιο φόντο, κ’ ένα φύλλο σ’ ένα κλαδί.

Σαν πρόλογος στο βιβλίο τουτο δημοσιεύονται «Δώδεκα στοχασμοί στον ήλιο», όπου ο ποιητής κάνει γνωστές τις ποιητικές και φιλολογικές του ιδέες, γεμάτες αισιοδοξία για το μέλλο της τέχνης.

ΞΕΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

Φερνάν Μαζάντ: Το φλογερὸ ταξίδι. — Ένα γαλλικὸ δράμα
— Οι καινούργιες τάσεις της Γερμανικῆς φιλολογίας.
— Ένας Ὁλλανδέζος ρομαντιστογράφος.

Τὸ φλογερὸ ταξίδι είναι τὸ καινούργιο βιβλιαράκι τοῦ Φερνάν Μαζάντ, γεμάτο ἀπὸ τὴν κλασικὴ ἁρμονία καὶ τὴν ποιητικὴ φλόγα, πὸν χαρακτηρίζουν ὅλα τὰ ἴσαμε τώρα ἔργα του. Νύ, καὶ σὲ μιὰ πρόχειρη μετάφραση οἱ τελευταῖες στροφές τοῦ βιβλίου:

Τὸ βράδι, πὸν ὁ ἀληθινὸς Θεὸς θὰ σοῦ ἀραδιάσει ὅλα τὰ κτίματά σου

Καὶ θὰ σὲ ρωτήσῃ καὶ τί καλὸ ἔκανες,
Μπορεῖ ἡ φωνή σου νὰ μὴν ἀταντήσῃ τίποτα.
Τόσο θάσαι συγκινημένος τὶς μεγάλες ἐκεῖνες στιγμές.
"Ὅμως θὰ πρέπει, ἁμαρτωλὲ νὰ ὑπεραστίσεις τὸν ἑαυτὸ σου.
"Α θέλεις νὰ γλυτώσεις τὴν ἀσχητὴ κατωδίκη
Τότε, ἀφοῦ παραμερῖσαι τὸ σάβανό σου,
Θὰ πάρεις σὰ χέρια σου καὶ θὰ δείξεις τὴν καρδιά σου
Τὴν τυρωμένη σου καρδιά, καρδιά περῆφινου ἀνθρώπου
[καὶ φαίνου,
Πὸν κάθε νύχτα ἔκοιγε, καὶ μάτωνε κάθε μέρα,
Τὴν καρδιά σου, πὸν γνώρισε ὅλα τὰ βάσανα τῆς "Αγάπης
Κι ὁ ἀληθινὸς Θεὸς, θαρμῶ, θὰ σὲ συχωρέσει.

— Ἀπὸ τὸ γνωστὸ γαλλικὸ ἔπος τοῦ δωδ·κατου αἰῶνα «H u o n d e B o r d e a u x», τὸ γεμάτο ἔξωτισμό, φαντασμαγορίῳ καὶ ἐρωτικῆς περιπέτειες, ὁ κ. Ἀλεξάντρ Ἀρνὸν ἔβγαλε ἕνα δράμα σαξέληφρου, γραμμένο μετὰ λιτὴ ἁρμογία. Πολλὰ μέρη ἀπ’ αὐτὸ το δράμα εἶναι σὲ στίχους, κ’ εἶναι τόσο πετυχημένα, πὸν λυπᾶται κανεὶς γιατί νὰ μὴν εἶναι ὅλο τὸ δράμα σὲ ποιητικὴ μορφή. Ἀξίζει νὰ διηβᾶει κανεὶς μετὰ σὴν λεύτερη αὐτὴ διασκετὴ τοῦ παλιῦ ἔπους, μετὰ τὴν τρόπο φυλακίστηκε ὁ Οὐδόν, πὸς ἔκανε τὴν Σαρακηνὴ Ἐσκλαρμόνη νὰ τὸν ἀγαπήσῃ, πὸς περιγράφεται ἡ πίστη τοῦ εὐπατρίδη νάνου Ὀμπερόν, καὶ τὴν λογῆς ρομαντικὸ θάνατο τοῦ δίγει ὁ συγγραφέας.

— Ὁ τυχτικὸς συντάχτης τοῦ «Νουμά» κ. Alex. Steinmetz, σὲ μιὰν ἀπὸ τὶς πρῶτες πρῶτες φιλολογικῆς του ἀνταπόκρισες ἀπὸ τὸ Μόναχο, μᾶς μίλησε πλῆθῳ καὶ στοχαστικῶς, γιὰ τὶς τάσεις τῆς Γερμανικῆς φιλολογίας. Πάνω σὲ τὸ ἴδιο θέμα δημοσιεύει ἕνα σημαντικὸ ἄρθρο σὴν «Revue Critique des Idées et des lizres» τοῦ Μᾶη ὁ κ. Pierre Lafue, κὶ ἀπ’ αὐτὸ δίνουμε παρακάτω τὰ κυριώτερα μέρη. Καὶ πρῶτα πρῶτα παρατηρεῖ πὸς σὴν Γερμανία, κάθε τόσο, παρουσιάζεται σὲ τοὺς λογοτέχνης ἡ ἀνάγκη μιᾶς γενικῆς μεταβολῆς ὅλων τῶν αἰσθητικῶν καὶ ἠθικῶν ἀξιών. Μὰ ἀπὸ τὶς ἀνανέωσες αὐτῆς καμιά δὲν εἶτανε τόσο προμελετημένη, ὅσο αὐτὴ πὸν ἀρχίνησε τὸ 1912, σὴν ἀντίληψη σὲ τὸ νατουραλισμὸ καὶ σὴν μπουρζουαζικὴ εὐαισθησία, πὸν ἀντιρωϊωπὸς τῆς εἶναι ὁ Σούντερμαν. Τὴν πρῶτη ἀρχὴ σὴν νέα σχολὴ αὐτὴ, πὸν πῆρε ἰδνῳμα ἔξῃεπρεσσετ· νετςμῆς ἔκανε ὁ Henri Mann, μετὰ τὶς θέαινές του. Καὶ σὲ λίγο ὁ ἐξπρεσσιονισμὸς ἀρχισε νάντικαταστήνει τὸ νατουραλισμὸ ὅλες τὶς τέχνης, σὴν μουσικῆ, τὴ ζωγραφικῆ, τὴν κριτικῆ. "Ὅμως σὲ Βυλτερ Χυζενκλέαερ ἀήκει ἡ τιμὴ, πὸν ἀπερέωσεν ὁριστικῶς τὴ νέα σχολὴ μετὰ τὸ δράμα τοῦ «Ὁ Γιδς».

πὸν ἢ θριαμβευτικὴ παράστασις τοῦ 1913 εἶτανε γὰρ τὸν ἔξπρессиονισμό, ἃν εἶτανε ἡ παράστασις τοῦ Έρνάντ γιὰ τὸ ρομαντισμό.

Ὁ «Γίγας» εἶν' ἓνα εἶδος ἔμνου ἐκδικητῆ. Οἱ πατέρες, πὸν συμβολίζουν τὸ βι μηχανικὸ πολυισμό, τὴν ὕλιστικὴν βι βυρότητα, τὴν πίεσι σὲ ἄλλες τῆς τῆς μορφῆς, σατυριζοῦνται, κατηγοροῦνται, βρίζονται, καὶ σὸ τέλος σκοτώνονται καὶ μέσα, σὸ πρῶτο ἐνὸς πρῶτου γιαιτροῦ πού, ἢ πω, καὶ τὸ κράτος τὸ Β σμαρκ, νόμισε πὸς ἢ ἀ μπουρὸς νὰ σλαβαθοῦν αἱ νέες διανοητικῆς γενιες, σὸ κατ' ἐπιτηδῶ ἔργο τῆς Πρωσσίας. Ὅλη ἡ γερμανικὴ νεολαία χερκοκρότησε μόλις ἔπεσε τὸ πῶμ' αὐτὸ στὴ σκηνή. Ἔτσι ὁ ἔξπρессиονισμὸς ἔδωσε καὶ κέρδισε τὴν πρώτην τ.υ. μάχη. Μὲ τὴν κήρη τοῦ πολέμου τὸ 1914, μετ' τὴν ἱμπεριαλιστικὴν Γερμανία σχηματιστῆ' ἓνα ἰδεαλιστικὸν στρατόπεδο, μετ' τὸ πρόγραμμα νὰ μενεῖ ξένο σῆλε; τῆς συγκίνησης τῶν μαζῶν, σῆλους τοὺς ὑπολογισμοὺς ἐνθουσιασμοὺς τῶν ἐπισήμων κύκλων. Τὸ σύνθημα εἶτανε: *Πνεῦμα καὶ δ.άτη* Tat und Geist). Μὰ ὁ πόλεμος, πὸν τὸν ἔκμειν οἱ πατέρες, οἱ βυρφεῖς κοινωνικῆς συνθήκης, πὸν δημιουργηθῆσαν, τοὺς ἀναγκάσανε νὰ βγῶν ἀπὸ τὴν ἀμυντικὴν στάση τους καὶ νὰ μεταφέρουν τὸν ἀγῶνά τους στὴν πολιτικὴν. Καὶ αὐτὸ εἶναι ἡ ἀντιβυρφετικὴ φάη τοῦ ἔξπρессиονισμοῦ Ὁ Βίλελμ Κλέμ δημοσίευσεν στὴ «Λυράση» τὸ περιφημο ποίημα:

Ἡ καρδιά μου εἶναι πὸν μεγάλη

Ἀπὸ τῆς Γαλλίας καὶ τῆς Γερμανίας μαζί,

Διαπερασμένη ἀπ' ὄλες τῆς μπάλλες τοῦ κόσμου.

Τὸ ψηλότερο σημεῖο τοῦ ἀντιβυρφετισμοῦ εἶναι τὸ ποίημα τοῦ Λεονάρτ Φράγκ, (τοῦ γνωστοῦ στοῦ ἀγαπῶστες τοῦ «Νουμᾶ» συγγραφέα τοῦ ρομάντζου, «ὁ ἀνθρωπος εἶναι καλός»), πὸν μόλις τὸ Μ. ρη τοῦ 1915 ἀπαγγέλληκε σὲ δημόσια συνάθροιση, ἀταγορεύτηκε νὰ τυπωθῆ. Καὶ πάλι τὸ ψηλότερο σημεῖο τοῦ φιλολογικῶν ἔξπρессиονισμοῦ εἶναι τὸ Timur τοῦ Καζιμίρ Έντσχιμντ, τοῦ κριτικῶ καὶ θεωρητικῶ τῆς νέας σχολῆς. Κατὰ τῆς θεωρίας του: «Οἱ ἄτιοι τῆς ἀστικῆς τέχνης μόλις γγίζον τὴν ἐπιφάνεια τῶν πραγμάτων». Ἡ νέα τέχνη φτάνει καὶ μπαίνει ἴσαμε τὴν ψυχὴ τους. Ἡ ἀστικὴ ὕλιστικὴ σκέψη ἐμπνέεται ἀπὸ τὴ φύση στῆς διάφορες μορφῆς τῆς, ἐνῶ ἡ σκέψη τῶν τεχνιτῶν ἀρνείται τὴ φύση καὶ δὲ γυρνεύει παρα νὰ ἀποδώσει τῆς διάφορες ψυχικῆς καταστάσεις.

Μὰ τί εἶναι τέλος αὐτὸς ὁ ἔξπρессиονισμὸς; Θὰ τὸ καταλάβουμε καλῶς, ἂν τὸν βάλουμε κοντὰ στὸν ἐμπρессиονισμό. Ὁ ἔξπρессиονιστῆς δὲν παίρνει ἐντύπωση ἀπὸ τὰ πράγματα, παρὰ τοὺς δίνει. Δὲν παίρνει πιά ἀπὸ τὸν ἔξωτερικὸν κόσμον, παρὰ ἓνα εἶδος πνευματικῆς προβολῆς, Οὐσιαστικῶς, ἐπιβάλλεται πάνω στὴν πραγματικότητά. Σωστὸ εἶναι λοιπὸν νὰ ποῦμε, πὸς

δὲν ἔχει πιά παρὰ ἔκφρασεις (expressions). Αὐτὴ ἡ δημιουργικὴ στάση εἶναι ἴσως σημεῖο μιᾶς ἀφυλῆς ἀνεμυτικῆς πρόθεσης. Ὅπως καὶ ν.α.α. εἶναι πολὺ διαφορετικὴ ἀπὸ τὴν στάση τοῦ κλασσικοῦ τεχνίτη, σκεδόν, ἢ σὸ ἀπὸ τοῦ νατουραλιστῆ.

— Ὁ Ὀλλαντέζος ρομαντιζογράφος Φρέντερικ βάν Έντεν, περιφημὸς στὴν τόπον τ.υ. γ.ω. τῆς ἀπὸ μεταφρασῆς τῶν ἔργων του στὴν Ἀγγλία καὶ τὴ Γερμανία, γνωρίζηκε τελευταῖα καὶ στὴ Γαλλία ἀπὸ τὴν μεταφράση τοῦ πρῶτου φημισμένου ἔργου του, τοῦ *μικροῦ Γιάννη*. Ν.ε. μετ' ἄλλα λόγια ἡ ὕποψις του: Ὁ Γιάννης, παιδί μετ' ἀγαθὴ καὶ γενναία καρδιά, γεμάτος ὄνειρα, γνωρίζεται μετὰ κορίτσι ἀπὸ τὴ Βιντεκιντ, τὴν ἀκόλου εἶ μετ' τὰ δάση, καὶ ὀδηγεῖται ἀπ' αὐτὴν μετ' σὸ βασιλῆ Ὀμπερόν, πὸν τοῦ χαρίζεται ἓνα χρῶσ κλεδάκι, αὐτὸ πὸν ἀνοίγει τὴν κίσσα, ὅπου εἶναι κρυμμένο τὸ βιβλίον τῆς Σοφίας. Μὰ, μιὰ μέρα, χάνει τὴ Βιντεκιντ καὶ τὸ κλεδί, καὶ τὸ δρόμον, πὸν ἔφθνει σὸ βιβλίον τῆς Σοφίας. Καὶ ὁ πόθος του νὰ τὸ ξανάβρε, γίνεται ἀφορμὴ ὄλης του τῆς δυ.τυχίας. Ἔνα στοιχειῶ, ὁ Βιστικ, σύμβολο τῆς ἀμφιβολίας, τὸν κρατεῖ λίγο ἄνωμα στὴν ἐκπ.δου, πὸν μορεῖ νὰ βρεῖ τὸ βιβλίον. Μ, ὕστερ' ἀπὸ λίγο, στὴ θέση τοῦ Βιστικ ἔρχεται ἐν' ἄλλο τρομερὸ στοιχειῶ, ὁ Πλούτζερ, σύμβολο τῆς πραγματικότητος. Τὸ βιβλίον εἶναι ἡ Γνώση, ἡ ἀλύπητη ἀνθρώπινη γνώση. Τὰ δάση, οἱ λίμνες, ὁ βυρφετῆς Ὀμπερόν, ἡ ἡμερη καὶ γυρνευτὴ ζωὴ τῶν ζ.ων καὶ πρὸ πάντων ἡ Βιντεκιντ, πὸν σκίζει τὸν ἀγέρα μετὰ φειρούγισμα, ὅλα αὐτὰ εἶτανε ὄνειρον.

Στὴ θέση τοῦ τρομεροῦ πάθους, πὸν ἔβανε τὸ Γιάννη μετ' τὴ Βιντεκιντ μπαίνει μετ' ἀγάτη λιγώτερον πὸν θεϊκῶ, πὸν ὕλικῶ. Τώρα ἀγαπάει τὴ Ρουμπιέττα, ἓνα κορίτσι, πὸν φορεῖ ρόμπα καὶ κυκλό, σὸν ὄλα τὰ κορίτσια, καὶ δὲν πετάει στὸν ἀγέρα. Ὅμως ὁ δεροπαρμένος δὲ σκότωσε ἀκόμα ὀλόκληρον τὸν νεῖρό του, καὶ θυρεῖ πὸς μέσα στὴ Ρουμπιέττα ξαναβρίσκει κάποτε τὴν ἀλήτη Βιντεκιντ.

Τώρα ὁ Γιάννης βρῖσεται ἀνάμεσα στοὺς ἀνθρώπους, στὴν ἀηδία τῆς ζωῆς. Γνωρίζεται τὴ ζωὴ καὶ τὸ θάνατον. Ὁ ντοκτορ-Ἀριθμὸς τοῦ μαθαίνει ὄλες τῆς ἐπιστῆμες, πὸν περιεχει τὸ βιβλίον τῆς Γνώσης.

Μάρτυρας τῆς ἀσκήμιας τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν ἐγκλημάτων τῶν κοινωνιῶν, μάρτυρας τῆς ζωῆς καὶ τοῦ θανάτου ὁ Γιάννης, παίρνει καὶ αὐτὸς τὸ μερικὸν του ἀπὸ τὸν π.γνώσμιο πόνον, δὲ διατηρεῖ πιά καμιά φαντασιοπληξία. Καὶ ὅμως, ἡ ζωὴ δὲν εἶναι ὑποφερτὴ δίχως κάποιον ἰδανικόν, δυνατώτερον ἀπὸ τὴν ἀλήθεια. Ἔνα δυστύχημα θλιβερό, ὁ θάνατος τοῦ πατέρου του, τὸν δυναμώνει, τὸν λευθερώνει ἀπὸ τὴν φρικτὴν τυραννία, πὸν ἔξασκοῦσε ἀπ' αὐτὸν ὁ Πλούτζερ. Ἀπαλλαγμένος ἀπὸ τὸ σκεπτικισμό, πὸν τονε μηδένιζε, ὁ Γιάννης; ξανοίγει ἀκόμα ἓνα ὄνειρον, πὸν θὰ μπορούσε νὰ ὀνειρευτεῖ. Ἡ μοναξιά του φωτίζεται ξαφνικῶς καὶ

στὸ τέλος τοῦ β. βλίου, βλέπουμε νὰ περνᾷ ἀνίερη, φώτιστεφανώμενη, ἡ παρήγορη εἰκόνα τοῦ Ἰσοῦ τοῦ Ἀνθρώπου.

Στὴν ὁμοίω προλόγο ποῦγραψε γιὰ τὴ μετάφραση ὁ Ρωμαῖν Ρολλάν, λέει : «Αὐτοὺς ὁ μικρὸς Γιάννης, μήπως εἶστε οἱ, βάν Ἔντεν; Μήπως εἰμ' ἐγώ; Μήπως εἶναι ὁ καθένας μας;»

Ὁ βὸν Ἔντεν εἶν' ἓνας ἀπὸ τὴν ομάδα τῶν λογογράφων, ποῦ φανερωμένη τὸ 1885 γύρω ἀπὸ τὴ Φιλολογικὴ Ἐπιθεώρηση Nieuwe Gids ἔφερε μιὰν ἀνατροπὴν στὰ ὀλλανδικὰ γραμματικά, βάζοντας ἀντίθετα εἰς τὴν ἠθικὴν τὴν τέχνην, καὶ φέρνοντας εἰς τὴν θέσιν τῆς ἴσαστε τότε διδαχτικῆς ποιήσεως, μιὰ καινούργια, φλογερή, θερμὴ ποιήσιον, ποῦ δὲν ζαίρει ἄλλο νόμον ἀπὸ τὴν ἀγνή αισθητικὴν.

Ὁ βὸν Ἔντεν ἔχει δημοσιεύσει 23 τόμους ποιήματι, ρομάντζι, δράματα, κριτικὰς, ἱστορικὰς, κοινωνικὰς καὶ σοσιαλιστικὰς μελέτας.

Ἡ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ ΜΑΣ ΣΤΗΝ ΙΤΑΛΙΑ

Ὁ διευθυντὴς τοῦ «Istituto per l'Europa orientale» τῆς Ρώμης κ. Παλιμέρι μᾶς ἐστειλε τὸ παρακάτω γράμμα, ποῦ τὸ δημοσιεύουμε γιὰ νὰ ἴδουν τὸ οἱ νέοι ποιητὲς μας καὶ τοῦ στείλουνε τὰ ἔργα τους καὶ τὰ βιογραφικὰ σημεῖωματα ποῦ ζητεῖ.

Ρώμη, Ἰουλίου 1919. 22.

Ἀξιότιμε Κύριε,

Σᾶς παρακαλῶ ἐνθέρμως νὰ μοῦ στείλετε κάμποσες βιογραφικὰς σημειώσεις περὶ ὑμῶν, τοῦ Ρ. Γκόλφου, τοῦ Α. Κυριαζῆ, Πάνου Τυγκοπούλου κ.λπ. καὶ τὰ κάλλιστα ποιήματά σας ὅπως μεταφράσω αὐτὰ εἰς τὴν Ἰταλικὴν γλῶσσαν.

Ἐντρέπομαι ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ φιλολογία εἶναι τόσον ἀγνωστὴ εἰς τὴν Ἰταλίαν, καὶ θέλω οἱ Ἰταῖοι νὰ τὴν γνωρίσωσι. Δυσκοῦμαι ὅτι δὲν ὑπάρχει εἰς τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν μιὰ ἱστορίαν τῆς νεοελληνικῆς φιλολογίας καὶ διὰ τοῦτο θέλω νὰ μὲ βοηθήσετε...

Θέλω νὰ μεταφράσω εἰς ἓν τομίδιον τὰ ὠραῖα τερὰ ποιήματι τῶν νέων ποιητῶν τῆς Ἑλλάδος. Σᾶς παρακαλῶ νὰ μὲ βοηθήσετε, ἀποσπλόντες μου, τὰ συγγράμματά των, ὅπως ἐνηθῶ νὰ κάμω ἔκλογήν. Ὅπως ἤξευρετε ἐργάζομαι ποῦ ν' ἀναπτύξω φιλικὰς σχέσεις μετὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ Ἰταλίαν καὶ νὰ ποικιλίσω τὰ ἀριστουργήματά τῆς Νεοελληνικῆς φιλολογίας εἰς τοὺς Ἰταλοὺς.

Ἐμέτερος

Dr. AURELIO PALMIERI

VIA NAZIONALE 89

Roma.

ΘΕΑΤΡΑ

ΤΟ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ

Γιὰ τὸ καινούριον σκηNIKὸ ἔργο τοῦ κ. Ξενοπούλου, ποῦ ἔπαιξε μὲ τόση ἐπιτυχία τελευταῖα στὸ θέατρο «Ἀθήναιο» ὁ θίασος Βεάκη-Νέζερ, γραφτήκανε πολλὰ, παραπολλά, καὶ τὰ πικρὰ ἀντίθετα πράγματα. Τὸ εἶπανε μεγάλο ἔργο μέσα στὰ μεγάλα, τὸ εἶπανε μέτρια ἔργο, τὸ εἶπανε ἀποτυχημένο. Ἡ κριτικὴ, καὶ μάλιστα ἡ θεατρικὴ κριτικὴ, στὸν τόπο μας τέτιζαν εἰς ναι—γιὰ τὰ πανηγύρια.

Ἐμεῖς τὸ εἶδαμε. Μᾶς ἄρεσε ὡς ἔργο τέχνης καὶ μᾶς ἐπληξε ὡς θέαμα. Νὰ βλέπεις σὲ τρεῖς δλόκερες πράξεις ἓνα μελλοθάνατον πάνω στὴ σκηνή, ποῦ νὰ σὲ κατατυραννᾷ μὲ τὸν τόνον του, μὲ τὸν καημὸν του! Οὐφ! Εἶναι παραπολὸν ὑπερανθρώπινον νάνθεις σὲ τέτιον ἀνθρώπινον μαρτύριον!

Ὁ κ. Ξενοπούλου, γράφοντας τὸ «Ἀνθρώπινον», ἔγραψε, κατὰ τὴν γνώμη μας, σκηNIKῶς ἓνα καλὸ ἔργο. Ἄ θέλετε μάλιστα, τὸ καλύτερον ἔργο του. Τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ ἔργου του ἐπὶ τῆς σκηνῆς τὴ στήριξε, ὅπως καὶ ὁ ἴδιος τὸγραψε στὸ «Ἔθνος», στὸν πρωταγωνιστὴν, δημιουργῶντας ἓναν τύπον Καστάνην γιὰ τὸν κ. Βεάκη. Κι ὁ κ. Βεάκης θαυματουργῶς καὶ τούτῃ τὴ φορὰ. Σὺν Ἄτλας κράτησε ὅλον τὸ ἔργο ἀπάνω του, καὶ τὸ κράτησε τόσο γερά!

Π. Τ.

ΣΤΕΛΛΑ ΒΙΟΛΑΝΤΗ

Ἄξιζε νὰ γραφτοῦνε δυὸ - τρεῖς λόγια, γιὰ τὴν παράστασιν ποῦ ἔδωκε ἡ δραματικὴ σχολὴ τοῦ Ἑλλ. Ὁδείου τὴν περασμένη Πέμπτη στὸ θέατρο Κυβέλης. Πρῶτα - πρῶτα, διᾶλεξαν ἔργο δυσκολώτατον. Ἡ «Στέλλα Βιολάντη» τοῦ Ξενοπούλου, ἓνα ἀπὸ τὰ πικρὰ τεχνικὰ σκηNIKὰ ἔργα ποῦ ἔχει τὸ νεοελληνικὸν θέατρο, θέλει κότσα γερά ἡθοποιῶν δοκιμασμένων. Γιὰ μαθητὲς, ἐποικασθήποτε δραματικῆς σχολῆς εἶναι ἀπλησίαστο, — καί καὶ ζεματάει. Ἡ Ἀντιγόνη Μεταξᾶ πεδπαῖζε τὴν Στέλλα, ἔδειξε πὸς εἶχε μελετήσει καλὰ τὸ ῥόλον της, μὰ ἐν τῇ βοηθοῦσει, εἴτε ἡ φωνὴ της, ποῦ εἶναι πολὺ ἀδύνατη, εἴτε ἡ σωματικὴ της διάπλασις, νὰ μᾶς δώσει τὸν τύπον τῆς δυνατοψυχῆς κόρης, π. ὕπλασε ὁ συγγραφέας. Ταλέντο ἔχει βέβαια τὸ φιλότιμον κορίτσι, μὰ τὸ ταλέντο της καὶ ἡ ἐπιμέλειά της θὰ φαινότανε περισσότερον σὲ κανέναν ἄλλον πικρὸν μαλακὸν, πικρὸν στρωτὸ ῥόλον. Ὁ καημένος ὁ Παναγῆς Βιολάντης, εἶπανε γιὰ γέλια, — γιὰ τοῦτο καὶ τὸ ἀκροατήριον συχρότατα γελοῦσε. Ὅταν ὁ μακαρίτης Περίδης καὶ ὁ Βεάκης ἔπαιξαν τὸν Παναγῆν, θυμώμαστε πὸς κάτω στὸ ἀκροατήριον εἶχε ἀπλωθεῖ

μιά στυγνή μελαγχολία, είχε γεννηθεί ένα μίτος για τὸν ἀδυσώπητο καὶ στενοκέφαλο αὐτὸν πατέρα, τὸν ἀντιπροσωπευτικὸ τύπο μιᾶς μισοδάρδαρης κοινωνικῆς ἐποχῆς. Ἄμα ὁ ἠθοποιὸς σὲ καταφέρει, ἔπως σὲ κατάρφε οὐ νεαρός κ. Κροντηράς, νὰ γελάσεις μὲ τὸν Παναγὴ Βιολάντη, βάλ' του ρίγανη. Ἡ Στέλλα Βιολάντη, ἀπὸ κοινωνικὴ τραγωδία, ποὺ εἶταν, μεταβάλλεται σὲ ἀλαφριά κομεντί. Κ' ἔτσι ἔγινε. Ἐπρεπε ὅπως δὴποτε τὸ Ὄδειο νὰ βρεῖ κανέναν ἄλλονε γιὰ Παναγὴ Βιολάντη, ἢ νὰ μὴν παίξει καθόλου. Τὰ δευτερεύοντα πρόσωπα παίξανε ἄρκετὰ καλά. Ἡ δ. Βρανᾶ λ.χ. ὡς Θεὰ Νιόνια, ἡ δ. Ἀθηνὰ Κουκουλά, ὡς Βιολάνταινα, ὁ κ. Κοντοδήμος ὡς Ζαμάνος κτλ.

ΘΕΑΤΗΣ

ΜΙΑ ΕΜΦΑΝΙΣΗ

Στὴν ἐφημερίδα «Ἀθηναί» (18 Ἰουνίου 1922, σελ. 2), ὁ κ. Ν. Ι. Λάσκωρης, ποὺ ἡ γνώμη του σὰ θεατρικὰ ζητήματα θεωρεῖται αὐθεντεία, δημοσίεψε μὲ τὸν παραπάνω τίτλο ἕνα ἀρθρο γιὰ τὴν κόρη τοῦ συγγραφέα τῆς «Μητέρας», ποὺ τυπώνουμε ἕνα μέρος του ἐδώ.

Μίαν ἐκπληξιν, ἀπὸ τὰς σπανιωτέρας μᾶς παρουσίας προχθὲς ὁ θίασος τῶν κ. κ. Βεᾶκη καὶ Νέξερ. Μίαν νεαρὰν κόρην νὰ ὑποδύεται ἕνα ἀπὸ τοὺς πρώτους ρόλους εἰς τὸ ἔργον τοῦ πατρὸς τῆς. Οἱ πολλοὶ ὡς συμβαίνει σχεδὸν πάντοτε παρ' ἡμῖν, ἐξέλασον τὸ πρᾶγμα ὡς ρεκλάμαν δι' ἐμπορικὸς λόγους. Ὅταν ὅμως καὶ αὐτοὶ εὐρέθησαν πρὸ πραγματικῆς ἐκπληξίως εἰς τὸ μᾶλλον ἐπαρέσται, ἠναγκάσθησαν νὰ ὁμολογήσουν, ὅτι ἠπατήθησαν καὶ παρηκολούθησαν μετὰ πολλῆς προσοχῆς τὸ παίξιμο τῆς νεοβγάλτου ἠθοποιού, πρᾶγμα τὸ ὅποιον ἐζημίωσεν ὀχι ὄλιγον τὸν συγγραφέα πατέρα, καθόσον τὸ κοινὸν ἔστρεψε τὴν προσοχὴν του πολὺ μᾶλλον πρὸς τὴν ἔμφυχον κόρην του παρὰ εἰς τὸ ὄλιγου δεῖν χάριν τῆς συγκρίσεως νὰ εἰπῶ: ὁ ψυχὸν πνευματικὸν παιδί του. Ἐπρόλαβα ὅμως, ὡς βλέπετε, καθόσον θὰ ἦτο καὶ μία εἰς πρόσθετος ἀδικία διὰ τὸν πατέρα.

Ἡ νεαρὰ κόρη ἦτο, ἐάν δὲν ἀπατώμαι, ἡ τρίτοτοκος κόρη τοῦ κ. Δ. Ταγκοπούλου ἢ Μυριέλλα. Τὸ παιζόμενον ὄραμα ἔφερε τίτλον ἢ «Μητέρα» καὶ ἐπαίξετο διὰ πρώτην φοράν. Λογικὴ ἐπομένως θὰ ἦτο νὰ γίνῃ λόγος καὶ περὶ τῆς Μητέρας καὶ τῆς κόρης καὶ Πατέρα. Τελεία τοῦτέστιν ἀνάμειξις εἰς ξένα οἰκογενειακά, πρᾶγμα, τὸ ὅποιον θὰ ἐπεθύμουν νὰ ἀποφύγω. Δι' αὐτὸν τὸν λόγον θὰ ὁμολήσω μόνον περὶ τῆς κόρης, ἢ ἀπὸ σκηναῖς ἐμφάνισις, τῆς ὁποίας μοῦ ἔδωκε πολλὰς ἐλπίδας εὐρυτάτου μέλλοντος δι' αὐτήν. Διότι ἡ μικρὰ κόρη τοῦ κ. Ταγκοπούλου ἔχει, ὡς λέγουσιν οἱ εἰδικοί, σφόδρα μεγάλῃς ἠθοποιού, ἔγεν-

νήθη δηλονότι ἠθοποιός. Δὲν πρέπει ὅμως καὶ διὰ τοῦτο νὰ τὸ πάρῃ ἐπάνω τῆς καὶ νὰ περιορισθῇ εἰς αὐτὸ καὶ μόνον. Ἄλλοιμονὸν τῆς, ἐχάθη. Ἡ φύσις δὲν δύναται μόνη νὰ κατασκευάσῃ ἕνα καλὸν ἠθοποιόν. Εἰς τοῦτο πρέπει νὰ συντελέσῃ καὶ ἡ σπουδὴ καὶ ἡ μελέτη καὶ ἡ τέχνη. Ἐπεκράτησεν ἄλλοτε καὶ ἴσως ἐπικρατεῖ ἀκόμη μεταξὺ τῶν τεμπέληδων, ὅτι ἡ φύσις εἶνε ἱκανὴ νὰ πλάσῃ ἕνα ἠθοποιόν. Ἀλλὰ τοῦτο δὲν εἶνε ἀληθές. Ἡ φύσις μόνη, ἄς μοῦ ἐπιτραπῇ τὸ δέξομαι αὐτὸ σχῆμα, δὲν θὰ πλάσῃ παρὰ ἠθοποιόν... ἀφύσικον. Εἶνε βέβαιον, ὅτι ὑπῆρξαν ἄλλοτε μερικοὶ καλοὶ ἠθοποιοί, ἄς τοὺς ὀνομάσωμεν οὕτω, οὐδεμιᾶς τυχόντας ἰδιαίτερας ἐκπαιδεύσεως, ἀλλ' αὐτοὶ οὐδέποτε ὑπῆρξαν πρᾶγματι ἠθοποιοί, ὑπῆρξαν ἀπλῶς μιμοὶ ἀντιγραφεῖς. Οὐδέποτε ὑπῆρξαν δημιουργοί, ὅπερ εἶνε τὸ πρώτιστον τρωτὸν τοῦ ἀληθοῦς ἠθοποιού, καθόσον δὲν ἀρκεῖ εἰς τὸν ἠθοποιὸν νὰ ἐννοῇ ἀπλῶς τὸν συγγραφέα, τοῦ ὁποίου τὸ ἔργον διερμηνεύει, πρέπει καὶ νὰ τὸν συμπληρώσῃ, πρέπει νὰ δημιουργῇ ἐκεῖ, ὅπου παύει ὁ συγγραφεὺς νὰ ὁμιλῇ. Καὶ αὐτὸ δὲν ἐπιτυγχάνεται διὰ τῆς φύσεως μόνον διὰ τῆς μελέτης ἐπιτυγχάνεται.

Ἡ μικρὰ λοιπὸν Μυριέλλα ἔχει ἀνάγκην μελέτης καὶ διδασκαλίας. Ἀλλὰ καὶ νὰ πῶσιν εἰς καλὰ χέρια, διότι πολλάκις οἱ διδάσκαλοι στρεβλώνουν τὰ φυσικὰ προσόντα τοῦ μαθητοῦ των. Καὶ ἡ μέλλουσα καλλιτέχνης ἔχει πολλὰ τοιαῦτα ἢ μᾶλλον ἔχει ὅ,τι ἀπαιτεῖται διὰ καλὸν ἠθοποιόν. Ἐχει ἀρμάζαν σημαντικὴν, ἀλλὰ καὶ συμμετρικὴν, πρᾶγμα τὸ ὅποιον πολὺ συντελεῖ εἰς τὴν ἀπαιτουμένην διὰ τὰς ἐπὶ τῆς σκηναῖς κινήσεις χάριν. Ἡ φωνὴ τῆς εἶνε ἰσχυρὰ καὶ εὐκαμπτος, προσαρμοζομένη πρὸς τὰς παντοειδῆς ἐκδηλώσεις τῶν διαφόρων ψυχικῶν συναισθημάτων. Ἡ ἐπὶ τῆς σκηναῖς στάσις τῆς φυσικωτάτη καὶ αἰ κινήσεις μετρημέναι. Ἐπὶ πλέον τρέφει καὶ ἰδιαίτεραν ἀγάπην πρὸς τὸ θέατρον.

Καὶ ὁ δραματικὸς συγγραφεὺς κ. Παντελῆς Χόρν, μὲ τὸ ψευτόνομα «Μῶμος», ἔγραψε στὸ «Ἐλεύθερο Βῆμα» (16 τοῦ Ἰουνίου 1922, σελ. 1) τὸ ἀκόλουθον παραγραφάκι :

Πρόκειται νὰ εἰπῶ ὀλίγας λέξεις, ἔπως ὑπεσχέθη, διὰ τὸ παίξιμο τῶν ἠθοποιῶν εἰς τὸ ἔργον τοῦ κ. Δ. Ταγκοπούλου «Ἡ Μητέρα». Ἡ παράστασις εἶχε τοῦτο τὸ ἐξαιρετικόν, ὅτι ἐνεφανίσθη διὰ πρώτην φοράν ἐπὶ σκηναῖς καὶ εἰς τὸ ἔργον τοῦ πατρὸς τῆς ἢ μικρᾶ κόρης τοῦ κ. Ταγκοπούλου Μυριέλλα. Ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς ἡ ἐμφάνισις τῆς διέθεσε εὐμενῶς ὅλον τὸ ἀκροατήριον. Ἐχει μίαν οἰκουμένην ἀρκετὰ θεατρικὴν, κινήσεις ἀδιάστους, πρᾶγμα σπάνιον διὰ μίαν κόρην πρώτην φοράν ἀνερχομένην τὰς σανίδας τῆς σκηναῖς. Ἐχει ἀρθρωσιν πολὺ καλὴν. Τὰ λόγια τῆς βγαίνουν χωρὶς κόπο καὶ τὰ

χρωματίζει χαριτωμένα. 'Ο κ. Ταγκόπουλος θα ἀδικήση και αὐτὴν και τὸ θέατρον ἂν δὲν τὴν ἀφήσῃ ἔλευθέραν νὰ σταδιοδρομήσῃ και νὰ δρέψῃ δάφνας εἰς τὸν βωμὸν τῆς Μελοπομένης.

Ἔχει μιαν σκηνὴν ἀρκετὰ δύσκολον, ἔταν ἐπρόκειτο νὰ διηγηθῆ εἰς τὴν Μητέρα, τὴν ἀπελπισίαν διὰ τὴν ἀποπλάνησιν τῆς κόρης τῆς και τὴν ἀπόπειραν αὐτοκτονίας... τὰ εἶπε τὸσον ἀβίαστα και τὸσον χαριτωμένα πὸ κατέλθεξε ἄλους τοὺς θεατὰς.

Ἡ "ΜΗΤΕΡΑ",

'Ο διευθυντὴς τοῦ «Θεάτρου Κυβέλης» κ. Κώστας Θεοδωρίδης ἔστειλε ἀπὸ τὸ Παρίσι, ἔπου ἀπὸ πέραι μένει εἰκογενειακῶς, στὸν Ταγκόπουλο τὸ ἀκόλουθο γράμμα :

Ἀγαπητὲ φίλε,

Διάβασα μὲ μεγάλη μου χαρὰ τὴν ἐπιτυχία τῆς «Μητέρας» σου και τῆς κόρης σου. Κρίμα πὸ δὲν εἴμαστε κάτω νὰ τὸ παίξουμε ἡμεῖς. Ἀπὸ τὴν πολεμικὴ πὸ σου κάμανε, φάνηκε πὼς ἄξιζε.

Σὲ συχαίρω ἀπὸ τὴν καρδιά μου, σοῦ εὐχομαι νὰ σοῦ ζήσει ἡ Μυριέλλα σου και σοῦ σφίγγω τὸ χεῖρ μὲ ἀγάπη πολλή.

Δικός σου
Κ ΘΕΟΔΩΡΙΔΗΣ

ΣΤΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

Κ. ΣΦΑΚΙΑΝΑΚΗΣ

Σὲ μιὰ ἀπ' τὶς τελευταῖες συναυλίας τοῦ "Ἐλληνικοῦ Ὀδείου", ἐντεμπουτάρισε ἓνας νέος συνθέτης, ὁ κ. Κώστας Σφακιανάκης. Μουσικὸς δὲν εἶμαι και δὲ μοῦ στέκει, φυσικά, νὰ μιλήσω γιὰ τὴ συμφωνικὴ του σύνθεσιν. Σημειῶνω μονάχα, εἰδὼ, μὲ φιλικὴ ἱκανοποίησιν, τὴν πολὺ καλὴν ἐντύπωσιν πὸ ἔκανε ἡ πρώτη του αὐτὴ μουσικὴ δοκιμὴ.

Συνέπεσε νὰ παρακολουθῆσω τὸν κ. Σφακιανάκην στὶς ὥραις του, τὶς ἐπίμονες προσπάθειες. Ἐνοιωθε πάντα βαδῖα τὶς δυσκολίας τῆς μουσικῆς δημιουργίας. Ἀμφιβάλλοντας—ἀπὸ ὑπεβολικῆ, ἴσως, εὐσυνειδησία—γιὰ τὰ ἔρια τοῦ ταλέντου του, δὲν τόλμησε, θυμάμαι, νὰ δραματισθῆ. γιὰ κύριο σκοπὸ τῆς μουσικῆς του σταδιοδρομίας, τὴ Σύνθεσιν. Περιώριζε τὶς φιλοδοξίας του στὴν ἐχτέλεσιν : Νὰ γίνῃ ἓνας καλὸς βιρτουόζος. Θυμάμαι τὸν ἱερό, τὸν παιδιάτικο θῆλεγα, ἐνθουσιασμό του, ἕμα δέχτηκεν ὁ δυσκολοσμίματος Παντερέβσκυ νὰ τοῦ δώσῃ μιὰ σειρά ἰδιαίτερα μαθήματα.

Ὅταν γύρισε, πρὶν λίγα χρόνια, στὴν Ἑλλάδα, δὲ βιάστηκε τὰ θορυβήσῃ, ἔμως κάνουν, κατὰ κ-

νόνα, οἱ «ἔρι εἰς Ἑσπερίας ἐπανακάπτοντας». Ἀποτραβήχτηκε στὴ μοναξιά τῆς Κηφισοῦς και ἔακολούθησε τὲς μελέτες του. Πίχτηκε μὲ ἀγάπη στὴ σπουδὴ τοῦ δημοτικοῦ μας τραγουδιοῦ και τοῦ Σολωμοῦ. Καὶ τῆς βυζαντινῆς μουσικῆς. Τῆς μεγάλης αὐτῆς πηγῆς, τῆς τόσο παραγνωρισμένης. Ὁ κ. Καλομύρης τὸν ἐμύριστηκε και τὸν ἐλάνσαρε. Ἔϊτανε καιρός.

X. ΜΟΛΙΝΟΣ

ΤΑ ΕΙΡΗΝΟΦΟΡΑ

Καινούριο βιβλίον, μ' αὐτὸν τὸν ἀνθρωπιστικὸν τίτλον, μᾶς ἐτοιμάζει ὁ Μαντούκας. Ἄφισε τὰ πατριωτικά και τὰ πολεμικά καταμέρος, εἶδε και αὐτὸς σὰν ἀνθρωπὸς τὴ ζωὴ, ἀντίκρυσε κατὰματα τὴ δυστυχία πὸ σκόρπισε ὀλόγυρά μας ὁ ἄγριος πόλεμος, πόνεσε, δάκρυσε και ἀπὸ τὸ δάκρυ του αὐτὸ βγήκανε τὰ Εἰρηνοφόρα. Μᾶς διάβασε μερικά και μᾶς ἄρρεσαν πολὺ. Θὰ γνωρίσουμε ἓναν καινούριον Μαντούκα σ' αὐτὸ τὸ βιβλίον.

ΚΡΙΝΑ ΛΕΥΚΑ

Χαρισμένα στὴ φίληνά μου
ΣΙΤΣΑ ΚΑΡΑΓΙΑΚΗ

Κρίνα λευκὰ ἀγνοπέταλλα, πὸ ἀνθοβολᾶτε γύρω
Στὸν κῆπο μου, πὸ ζεῖ ἡ χαρά...μέσ' ὄλλα ἔσεις
[ἄστέρια,
Γλυκόγελα...πὸ ραίνετε τὸ πιδὸ καθάριο μῦρον
Θεῖα Σύμβολα, ζωγραφιστὰ ἀγγελικὰ ἔσεις χέρια !

Κρίνα σεμνὰ τῆς Παρθενιάς, κρυφτοὶ ἤλιοι δροσο-
[βόλοι,
Βγαλμένα ἀπὸ τῆς ἀνοιξῆς τὴ ζωοδότρα γέννα...
Εἶναι ἡ καρδιά μου ἀπόκρυφο και ἀπόμακρο περβόλι,
Πὸ μέσα του δὲ βλάστησε κρίνα ἀπὸ σᾶς οὔτε ἔναι...

ΑΛΙΚΑ ΡΟΔΑ

Ἄλικά ρόδα ἀχνότερμα, πὸ ἀνθεῖτε μὲ τοῦ Ἀπρίλη,
Τὸ θαλερὸ χιμόγελο, στοῦ φράχτη μου τὴν ἄκρη,
Κάποιον οὐρανοῦ μανοίγεται δραματικὸν τὴν πύλη
Πὸ ὄλα τὰ πάθια ἀγοπερνοῦν, ντυτὰ παλμούς και
[ἄκρου.

Ἄλικά ρόδα, ἀπὸ φωτιᾶς θεῖα φλόγα γεννημένα,
Ἄμαρτωλὴ μιὰ ποίησιν στὴν ὄψη σας διαβάτω...
Κ' εἶστε νεχτάρη πὸ μεθῶ... σάν, ἀπὸ μὲ πλασμένα,
Σᾶς βρῖσκω πάντα τρυφερά, μέσ' στῆς καρδιάς τὸ
[βοῦο !

Σμῆρην

ΦΙΛΗ Κ. ΒΑΓΙΑΝ

ΝΣΑ ΒΙΒΛΙΑ

ΡΑΛΛΙΔΗ γιατρός: *Στόν Τύχη και Ιθφράτη ποιημό.*
 Ένα βιβλίο καλογραμμένο, που άζει να διαβαστεί, γιατί είναι γραμμένο με πόνο και με ειλικρίνεια. Η αφιέρωσή του είναι σάν έκφραστική περιλήρη του βιβλίου, που αφιερώνεται «Στις σκιές των άδικολεθ.ημένων στην έπιστρατεία του Κάφκασου και του Βαρδατιού, και στους *έπιζώντες*, που δοκίμασαν τὸ μαρτύριο του πύο ΗΑΙΘΙΟΥ πολέμου...»
 Ο Ραλλίδης ὁ γιατρός, που ζει στην Πόλη, είναι παλιός δημοτικιστής, και ἀληθεύοντας στον Τουρκικό στρατό, ὡς στρατ. γιατρός, περιγράφει με πέννα γεμάτη ζωή και χρώμα τὸ πιο περίεργα ἀπ' ὅσα εἶδε, σάν ἡ Τουρκία πολεμοῦσε με τὴ Ρωσσία σὸ μεγάλο Ἐθρωπαικὸ πόλεμο. Τὸ βιβλίο στο λίζεται με ἀρκετὲς εἰκόνες.

ΓΥΜΦΡΗΣΤΟΥ: *Ἡ ὄραία τοῦ Πέγαν.* Τὸ ρομάντζο αὐτὸ τοῦ Τυμφρηστοῦ, που τόσο πολὺ δι.βιάστηκε, τὸ βγαλε τὴν τελευταία ὁ ἐ.δοτῆς Σιδέρης σὲ δεύτερη ἐκδοσῆ, σὲ καλὸ χωρὶ και με κλλιτεχνικὸ ἐξώφυλλο. Στὴ δεύ.ερη ἐκδοσῆ ὁ Τυμφρηστὸς ἔχει προστέσει ἀρκετὲς καινούριες σελίδες, ὡστε τὸ ρομάντζο μ.πορεῖ νὰ ξαναδιαβαστεῖ και ἀπ' ὅσους τὸχουε διαβάσει στην πρώτη ἐκδοσῆ.

Γ. ΑΘΑΝΑ: *Πρωινὸ ξεκίημα.* Ἐκδοσῆ Β', με πρόλογο τοῦ Κωστή Παλαμά. Για τὸν ποιητὴ Ἀθίνα γράφουμε ὅτι ἔπρεπε ἄμα πρωτοβγήκε τὸ βιβλίο του. Τονε χαρητήσαμε γι' ἀληθινὸ ποιητὴ, που ξεχωρίζει ἀνάμεσα σὲ τόσους νέους στιχοβιμηχάνους τοῦ καιροῦ μας, που ποζάτανε για ποιητὲς με ἔμμερες ἀρλόδιμες και σαυνοῦφουσες.

GUSTAV COBBÉ: *Ἐρωτες μεγάλων μουσικῶν.* μετάφρ. Κ. Γεωργιάνη. Ἐκδοσῆ I Σιδέρη

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ

«**ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ**» Μηνιαίο θεωρητικὸ ὄργανο, που βγαίνει ἀπὸ τὸ Σοσιαλεργατικὸ Κόμμα τῆς Ἑλλάδας. Τὸ τεῦχος τοῦ Ἰουλίου 1932 ἔχει τ' ἀκόλουθα διαλεχτά περιεχόμενα: «Σκέψεις μεαζὺ εργατικῆς τάξης και ἀγροτῶν» (τοῦ Ε Βιόργκι). — «Ἡ τέχνη στὴ Ρωσσία των Σοβιέτ» (τοῦ Ζακ Μενίλ). — «Ὁ Ἱστορικὸς ὀλισμός» (συνέχεια τῆς πολιτικῆς μελέτης τοῦ ἄλλοτε βουλευτῆ Ἀρ. Σιδέρη). — «Ἐσωτερικὴ και Ἐξωτερικὴ Ἐπιθεώρηση» (τοῦ Γ. Α. Γεωργιάδη), γραμμένη με τὴ γνωστὴ μεθοδικότητα τοῦ ἑλληνα θεωρητικοῦ τοῦ ἐπιστημονικοῦ σοσιαλισμοῦ.

Γράφετε σύντομα και καθαρογραμμένα γράμματα.

ΣΤΟΥΣ Κ. Κ. ΣΥΝΤΡΟΜΗΤΕΣ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ.—Τὴ συντρομὴ τοῦ ἔξωτερικοῦ ἔμεις τὴ λογαριάζ.υμ 50 δραχμὲς τὴ χρονιά και ἀνάλογα τὸ ἔξάμηνο. Τὰ δολλάρια, οἱ λίρες και τὰ

χρυσὰ φράγκα δὲν μποροῦνε σήμερα νὰ πληρωθοῦν, διαν ἡ στεργλίνα, τὸ δολλάριο και τὸ φράγκο ἔχουν ἀνεβεῖ τόσο ψηλά, οὔτε πάλι μποροῦμε ἔμεις νὰ τρέχουμε κάθε ὠρα σὸ Χρηματιστήριο και νὰ παρακολουθοῦμε τὸ ἀνεβο κατέβασμά τους. Για τὸτο ἄς μένουν αὐτά, ἔτσι για φιγοῦρα σὸν πίνακα, και ἄς μᾶς στέλνουνται οἱ συντρομὲς σὲ δραχμὲς.

κ. **Πετρ. Βαγκ.** Τὸ «ὄργη λαοῦ» πολὺ καλό. Τὸ κριτικὸν γιὰ τὸ δημοσιεύουμε σὲ καταλληλότερη ἐποχῆ. Τὸ ἄλλο δὲ σοῦ γίνεται αὐτὸ ὀδονατίζει ἀπὸ τὸ πολὺ μακροσ. και θάλανε πολὺ καλύτερο ἀν τὸ συντόμευσε σὲ δυό—τρεις τὸ πολὺ στροφές; κ. **Βιχτ. Κοτ.** Τὰ λάθια που μᾶς ζητᾶς γιὰ σοῦ βκοδεξοῦμε και που κάνουνε νὰ μὴν εἶναι ἀκόμα για δημοσίεψη μήτε τὰ δυὸ πολυ ὀμορφα τραγοῦδάκια σου εἶν' αὐτὲς οἱ λεξοῦλες που σοῦ ξεφεύγουν: «πὰ σὲ με ριχτά» «ἔθνος πὸ ἀγγελοῦδι» «τὸ φιλι εἶτανε ὄλο πύρο» κ' οἱ φρασοῦλες «Τι ἀν ξεπυήσει θέλει ἀνέπωτο ὄδυροῦ για τὴν ἀπάτη ζωὴν ἀρχέψει» «Κι ἄς μὴν κανεις τὸ βλέμματά του ἐκινει» κ. **Κ. Γιαννοῦλ.** Τὸ παραμῦθι σου, πολὺ καλὸ σάν ἰδέα, ἔχει μερικὰ μικρὰ τεχνικά και γλωσσικά λάθια. Διόσθωσὲ το, καθαρογραμὲ το με μελάκι και στελ' το νὰ δημοσιευτεῖ. κ. **Γιαν. Χατζ.** Τὸ «δὲν ξεχνᾶ» δημοσιεύεται. κ. **Ἰουλ. Συγγ.** Ναι. κ. **Νι. Γα. Κα.** Καλὴ ἡ κοντεςίνα. κ. **Γ. Σ. Βλαβ** Τὸ Eyes θὰ δημοσιευτεῖ. κ. **Καισ. Ἐμ.** Καλὰ τὰ τετραστιχὰ σας και δημοσιεύονται. κ. **Μ. Ριζ.** Πολὺ μεγάλο και πολὺ ἄδικο τὸ γρῆμμα σου. Γιατι νὰ χολοσάνας διχως λόγο; Σ.έλενε μας ὀμορφα πράματα και σύντομα και θὰ δημοσιεύονται. κ. **Κυρ. Δαν** Θὰ δημοσιευτοῦν. κ. **Σμ. Α Πλακ.** Λάβαμε τὴ συντρομὴ κ' εὐχαριστοῦμε. κ. **Θερ. Μητρ.** Λάβαμε τὴ συντρομὴ σου και τῆς δ)δος Ροζ. και σεῦχαριστοῦμε. κ. **Γ. Τ.** Ἐνα μικρὸ διάρθωμα στὴ γλώσσα και τὴ φράση κ' οἱ Σκέψεις και Ρερβυσομοι δημοσιεύονται. κ. **Δροσ. Νουβ.** Οἱ ἐλλπίδες ὄχι και τόσο καλὸ. κ. **Θ Σπουρλ.** Ὄχι ἀκόμα. Με τὸν καιρὸ θὰ γράφεις και καλύτερα. κ. **Δεον. Βολγ.** Καλοῦσικα. Ὡστόσο νιώθεις τὸ Spleen αὐτὸ που φάλλεις ἡ μὴν τὸ δανειστήρες ἀπὸ κανέναν ποιητὴ ποῦτυχε τὴν τελευταία νὰ διαβάσεις. κ. **Παν. Χαλκ.** Ἀπαντοῦμε ταχτικά ἀπὸ τούτη δὴ τὴ στήλη δευτῆποτε μᾶς στέλνουνε. Για νὰ μὴ σάπαντήσουμε, θὰ πεῖ πὸς δὲν πῆραμε τίποτα. κ. **Τακ. Σπυρ.** Ἐχεις δίκιο. Μὰ τὸ δῆγημά σου δὲν τόβουμε σὸ φάκελλο. Ἴσως εἶναι κάπου ἀνακατεμένο μες στὰ χαρτιά μας. Στείλε μας κανέν' ἄλλο. κ. **Ὄρ. Λασκ.** Γεπώνουμ' ἔδὸ ἔνα τετραστιχο ἀπὸ τὰ σονέτα σου για νὰ τὸ ξαναδιαβάσεις και σὺ και νὰ μᾶς αεις ἀν εἶναι ποίηση και στίχοι αὐτά.

Κι ἀρχίζει ἀργὶ νὰ κάλλη μου βαθιά τὸ καρδιοκτύπι
 Πεσμιστῆς ἀφοδγεῖνα και ὀλα μαβιά τὰ βγάξω
 και τοῦ χριστοῦ τὰ δόγματα συθέμελα ἀλλάξω
 και τότε ἡ ἀνία γίγαντας θρονιάζει πάλι στὴ λύπη.
 Ἐπειτα ποῖς σὲ πληροφόρησε πὸς
 Εἶπεν ὁ Σόλων μιά φορὰ «Τὰ Πάντα μεταιότης».